

ПРИНЦИПИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЛАСТ ВАРНА

УВОД

На международно, регионално и местно равнище са проведени няколко опита за адаптиране на принципа на устойчивото развитие спрямо специфичните характеристики на туристическата индустрия. Налице е нарастващо търсене, на европейско ниво, за идентифициране на стратегическите насоки и мерките, необходими за постигане на устойчив модел за развитие на туризма.

Устойчивото развитие на туризма се отнася до особено важни аспекти, като например: конкурентна и социално отговорни туристически предприятия, възможности за всички граждани да участват в създаването на туристически продукти, добри възможности за заетост в сектора и ползи от туристическите дейности за местните общности, включването на проблемите на околната среда и на защитата на природните ресурси в мерките за развитие на туризма, добро управление, подобряване на участието на всички заинтересованите страни, както и наблюдението на изпълнението на мерките за устойчив туризъм. Туризмът трябва да бъде в съответствие с цялостния подход към устойчиво развитие, определен за ЕС.

Чрез своите модели на потребление и производство, които пречат на устойчивото развитие, туризмът може да има отрицателни въздействия. И все пак, той често се разглежда като двигател на модернизацията и развитието на регионално и местно ниво. Въпреки това, тъй като все по-голяма част от туристическите продукти е всъщност въз основа на околната среда, културното и социалното качество, секторът е в риск от консумиране на собствената си генерираща доходи ресурсна база, и по този начин да бъде икономически и социално неустойчив.

Допълнителни предизвикателства от ключово значение за устойчивото развитие на туризма са: липсата на квалифицирана работна ръка за определени работни места, най-вече поради условията на труд; развитието на транспорта и неговото влияние върху туристическите потоци, качество на обслужване, използването на природните ресурси и опазване на околната среда; нарастваща тенденция към концентрация, укрепване на вертикалната интеграция на туристическите услуги; и приемането и включването на нови информационни и комуникационни технологии като фактор за конкурентоспособността.

Затова в контекста на посочените по-горе предизвикателства настоящата курсова работа има за цел да разгледа приложението на принципите на устойчивия туризъм за област Варна.

Устойчивият туризъм е туризъм, който е икономически и социално жизнеспособен, без да се нарушава от околната среда и местната култура. По този начин, устойчивост означава бизнес и икономическа успех; ограничаване на околната среда, опазване и развитие; и отговорност към обществото и културни ценности - три аспекта, които са взаимозависими. Устойчивият, висококачествен, конкурентен туризма трябва да спазва абсорбционния капацитет на неговите природни и културни области.

1. ПРИНЦИПИ НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ В ОБЛАСТТА ЗА ПЕРИОДА 2007-2013.

В своята програма за устойчиво развитие за периода 2007-2013 година община Варна разглежда устойчивостта на туризма като съчетаване на дългосрочната икономическа ефективност с дългосрочната екологична поносимост и социална съвместимост¹. Устойчивостта предполага и справедливото разпределение на ползите и загубите от нейното осъществяване.

Съгласно теоретичната част на посочения стратегически документ могат да се изведат широки (таблица 1) и тесни принципи за устойчивото на развитие на туризма на област Варна за периода 2007-2013г.

Табл.1 Широки принципи на устойчиво развитие на туризма за област Варна 2007-2013

<i>Сфера на устойчивост</i>	<i>Слаби и силни страни за туризма</i>	<i>Цел</i>
Околна среда	Най-важният елемент за привлекателността за туристите	Поддържане на необходими екологични процеси
	Намаляване на пристиганията поради екологични фактори	Запазване на историческото и природно наследство и биоразнообразие

¹ http://www.vct-bg.org/dokumenti/PROG.Varna_11.01.2008.forPrint.pdf, с.5